

TRGOVAČKI SUD, Marseille 24. II. 1949.
"Bourg" ca. "Cie des Messageries Mariti-
mes" i dr.

Kupoprodaja CIF - Naznačenje broda poslije dolaska robe u
luku odredišta i otvaranja skladišta

Pravila kupoprodaje CIF, koja stavljaju na teret kupca sve rizike prijevoza, primjenjuju se samo ako je prodavalac ispunio imperativne obveze, kojima je svrha da se spriječe fraudulozni postupci, napose ako je naznačio brod, koji ima prevesti robu, prije nego što je roba stigla u luku odredišta. Treba stoga smatrati prodaju, koja je uslijedila poslije prispjeća broda na odredište i otvaranja skladišta, prodajom već raspoložive robe. U tom slučaju kupac nema prava na naknadu za nedostatke ni prema brodaru, ni prema slagaču (stivadoru) ni otpremniku, već može takav zahtjev staviti jedino prodavaocu.

(DMF 1950, str. 249)

S.B.

APELACIONI SUD, Aix, 21. IV. 1950.
"Société Jules Deville et Cie" ca .
"Etablissement Cresca, Reiss et Bra-
dy" i dr.

Kupoprodaja CIF - Krcanje "chargeant chargé" (ukrcaj u toku)

Ugovorom od 5. IV. 1956. prodala je "Sté Deville et Cie" po-
duzeću "Etablissement Cresca, Reiss et Brady" 5 tona suhog
groždja iz Maroca CIF Marseille, plativo uz dokumente u Mar-
seilleu prilikom dolaska broda. Uglavljeno je krcanje
"chargeant chargé", t. j. ukrcaj u toku.

Sutradan, 6. IV., prodavalac je pisao kupcu da bude spreman da plati dokumente, jer da je prema telegrafskoj obavijesti izvršeno krcanje robe i da se brod može očekivati u luci Marseille. Protivno toj obavijesti, deset dana kasnije brod "Saint-Maurice" još nije bio stigao u Marseille, pa je kupac saopćio prodavaocu, da raskida ugovor zbog neizvršenja prodavaočeve obveze.

Prodavalac je po dolasku robe u Marseille bio prisiljen da je proda zbog odbijanja primitka od strane kupca. Stoga je ustao protiv kupca tužbom za naknadu štete, tražeći razliku između fakturnog iznosa i iznosa dobivenog prodajom robe. Prvostepeni sud odbio je prodavaočevu tužbu, na što je prodavalac uložio žalbu na apelacioni sud.

Sud je utvrdio, da 5. IV. na dan zaključenja ugovora roba nije bila "chargée" ni "chargeante" u Casablanci, t. j. da njezin ukrcaj nije bio u toku, kako je to ustvrdio prodavalac, već je brod "Saint-Maurice" stigao u Casablancu tek 7. IV., a isplavio iz te luke 21. IV. i stigao u Marseille 25. IV. Stoga je apelacioni sud stao na stanovište, da su suci prvostepenog suda ispravno ocijenili, da je prodavalac zaveo kupca u bludnju ističući u ugovoru od 5. IV., da je roba u toku ukrcanja, i uvjeravajući ga pismima od 6. i 13. IV., da neposredno predstoji dolazak broda u Marseille.

Kupac ima prema stanovištu suda još više razloga da raskine ugovor, pošto pismo Devilla, kojim se potvrđuje sporazum, sadrži ovu posebnu klauzulu: "U slučaju zakašnjenja u krcanju zbog pomanjkanja broskog prostora vrijeme ukrcavanja može se produžiti ili se ugovor može raskinuti". Stoga roba, koja treba da bude ukrcana na brod koji se očekuje u jednoj luci, ne može se smatrati "chargeante" nego samo "à charger", dakle ona još nije u toku ukrcanja, već ima naknadno da bude ukrcana.

Apelacioni sud je odbio žalbu i potvrdio prvostepenu presudu.

(DMF 1950, str. 541)

S.B.

FRANCUSKI KASACIONI SUD (Trgovački odsjek)

7. II. 1950.

"Société Anonyme des Anciens Etablissements
Maysonnier" ca. "Matković"

Kupoprodaja CIF - Dogadjaji poslije ukrcaja - Nepostojanje
prava regresa protiv prodavaoca - Plaćanje dopunske vozarine
zbog rata - Sila (violence) - Suverena vlast suda, koji su-
di o činjenicama

"Société Forestière de Lomas" prodala je kupcu "Société des Anciens Etablissements Maysonnier" partiju drva CIF Casablanca. To drvo bilo je ukrcano na brod "Nikolina Matković", koji je napustio luku Galac 19. IX. 1939. "Société Bruchet et Cie", koja je u Casablanci predstavljala brodovlasnika Matkovića, postavila je 27. IX. 1939. u njegovo ime zahtjev poduzeću, kojemu je bila upućena roba, da plati 100% na ime dopunske vozarine, jer da će se inače roba iskrcati u Palermu. Kupac je 4. X. predložio dopunsku vozarinu od 50%, i poslije pregovora stranke su zaključile 6. X. sporazum na bazi 80%.

Kad je brod stigao u Casablancu, kupac je položio kod suda iznos ugovorene dopunske vozarine i u isto vrijeme predao tužbu protiv Matkovića, po njegovu predstavniku, za poništenje obveze preuzete 6. X., pozivajući odmah u parnicu i prodavaoca. Kao razlog je iznio, da je dopunska vozarina prihvaćena pod prinudom.